

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ
ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
УКРАЇНИ**

Кафедра адміністративного права і процесу

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС

Назва освітньо-професійної програми	Право (поліцейські)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Вид навчальної дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська
Рік навчання	другий (денна)

Дніпро – 2024

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

протокол від 19.08.2024 № 15

СХВАЛЕНО

Вченою радою Навчально-наукового
інституту підготовки фахівців для
підрозділів превентивної діяльності
Національної поліції України
протокол від 14.08.2024 № 13

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Право(поліцейські)»

_____ Василь БЕРЕЗНЯК

Розглянуто на засіданні кафедри адміністративного права і процесу Навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України
Протокол від 28.06.2024 № 30

Адміністративний процес. Робоча програма навчальної дисципліни. Дніпро: Дніпровський державний університет внутрішніх справ, 2024 рік, 20 с.

РОЗРОБНИК:

Професор кафедри адміністративного права і процесу Навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України Дніпровського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор Миронюк Роман Вікторович.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Професор кафедри публічного та приватного права Університету митної служби та фінансів, доктор юридичних наук, професор Легеза Євген Олександрович.

2. Оперуповноважений 10-го відділу управління карного розшуку в Дніпропетровській області, к.ю.н., доцент, майор поліції Розгон Олександр Григорович.

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

(додаток 1 до Робочої програми навчальної дисципліни)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	3
Загальна кількість годин:	90
Рік підготовки	2
Семестр	4
Лекції	16
Семінарські заняття	10
Практичні заняття	14
Самостійна та індивідуальна робота	50
Підсумковий семестровий контроль:	Іспит

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Робоча програма вивчення навчальної дисципліни «Адміністративний процес» складена відповідно до освітньо-професійної програми за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавра в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право» кваліфікація: бакалавр права.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Адміністративний процес» має предметні зв'язки з навчальними дисциплінами: «Адміністративне право», «Судові та правоохоронні органи України», «Актуальні адміністративного права», «Актуальні проблеми адміністративного процесу».

Метою викладання навчальної дисципліни «Адміністративний процес» є надання здобувачам вищої освіти комплексних знань і практичних навичок застосування положень чинного законодавства у сфері вирішення публічно-правових спорів адміністративними судами, що дасть можливість сформувати у здобувачів вищої освіти уявлення про порядок розгляду та вирішення адміністративних справ. Знання та вміння, отримані під час вивчення вказаної навчальної дисципліни сприяють якійсь підготовці фахівців у сфері правоохоронної діяльності для реалізації завдань Національної поліції України та розвитку у майбутніх правоохоронців здатності надавати правову оцінку явищам та процесам й практично застосовувати набуті знання для забезпечення прав, свобод та інтересів громадян, публічної безпеки та публічного порядку.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні набути наступні **компетентності**:

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Очікувані результати навчання:

СК 3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК 8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК 14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Здобувач вищої освіти ступеня вищої освіти бакалавр зі спеціальності 081 Право повинен продемонструвати такі *результати навчання*:

РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

РН 18. Застосовувати в професійній діяльності сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- поняття, предмет, метод, принципи адміністративного процесу;
- поняття та види процесуальних проваджень;
- формування складу суду та підстави й порядок відводу суддів;
- предметну юрисдикцію адміністративних судів;
- адміністративну юрисдикцію та її види;
- стадії адміністративного судочинства;
- порядок відкриття провадження в адміністративній справі;
- порядок та особливості судового розгляду адміністративної справи;
- порядок перегляду судових рішень в адміністративних справах.

вміти:

- орієнтуватися в системі адміністративного та адміністративно-процесуального законодавства;
- самостійно аналізувати та надавати правильну правову оцінку встановленим фактичним обставинам справи;
- складати адміністративно-процесуальні документи відповідно до фактичних даних адміністративної справи і з урахуванням вимог, що пред'являються до них;
- застосовувати сучасні методи дослідження й аналізу проблемних питань, які виникають під час розгляду та вирішення адміністративної справи;
- здійснювати критичний та системний аналіз адміністративно-процесуальних документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Пререквізити: «Поліцейська діяльність»; «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції».

Постреквізити: «Цивільний процес», «Кримінальний процес», «Адміністративне судочинство».

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема № 1. Загальні засади адміністративного судового процесу

Поняття, предмет, метод та завдання адміністративного судового процесу. Принципи адміністративного судочинства. структура адміністративного судочинства. Джерела адміністративного судочинства.

Тема № 2. Адміністративна юрисдикція

Поняття адміністративного суду та особливості організаційної побудови адміністративних судів. Склад суду, порядок та підстави відводу судді. Предметна юрисдикція. територіальна юрисдикція та її види. Інстанційна юрисдикція. Передача адміністративної справи з одного суду до іншого.

Тема № 3. Учасники судового процесу

Поняття та види учасників судового процесу. Види учасників справи та їх процесуальний статус. Представництво в адміністративному судовому процесі. Інші учасники судового процесу.

Тема №4. Позовні заяви учасників справи

Позовна заява: ознаки, види та структура. Сутність заяв по суті адміністративної справи учасників судового адміністративного процесу, їх зміст та структура. Зміст та структура заяв з процесуальних питань. Забезпечення адміністративного позову: підстави та порядок.

Тема № 5. Докази та доказування в адміністративному судовому процесі. Процесуальні строки

Поняття, види та характеристика доказів в адміністративному судочинстві. Сутність і зміст доказування. Забезпечення доказів. Процесуальні строки в адміністративному судочинстві.

Тема № 6. Відкриття провадження в адміністративній справі. Підготовче провадження

Загальна характеристика стадії відкриття провадження в адміністративній справі. Підготовка справи до судового засідання. Особливості врегулювання спору за участю судді. Судові рішення за наслідками підготовчого провадження

Тема № 7. Розгляд справи по суті

Поняття, завдання, строки та порядок проведення судового засідання в адміністративній справі. Особливості відкриття розгляду справи по суті. З'ясування обставин адміністративної справи та дослідження доказів. Судові дебати та ухвалення рішення. Поняття, види та зміст судових рішень.

Тема № 8. Перегляд судових рішень

Загальна характеристика апеляційного розгляду справ. Загальна характеристика касаційного розгляду справ. Загальна характеристика перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами. Загальна характеристика перегляду судових рішень за виключними обставинами.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Загальні засади адміністративного судового процесу.	1. Поняття, предмет, метод та завдання адміністративного судового процесу. 2. Принципи адміністративного судочинства	2

	3. Структура адміністративного судочинства. 4. Джерела адміністративного судочинства.	
Тема № 2. Адміністративна юрисдикція	1. Поняття адміністративного суду та особливості організаційної побудови адміністративних судів. Склад суду, порядок та підстави відводу судді. 2. Предметна юрисдикція. 3. Територіальна юрисдикція та її види 4. Інстанційна юрисдикція. 5. Передача адміністративної справи з одного суду до іншого.	2
Тема № 3. Учасники судового процесу	1. Поняття та види учасників судового процесу. 2. Види учасників справи та їх процесуальний статус. 3. Представництво в адміністративному судовому процесі. 4. Інші учасники судового процесу	2
Тема № 4. Позовні заяви учасників справи	1. Позовна заява: ознаки, види та структура. 2. Сутність заяв по суті адміністративної справи учасників судового адміністративного процесу, їх зміст та структура. 3. Зміст та структура заяв з процесуальних питань. 4. Забезпечення адміністративного позову: підстави та порядок.	2
Тема № 5. Докази та доказування в адміністративному судовому процесі. Процесуальні строки	1. Поняття, види та характеристика доказів в адміністративному судочинстві. 2. Сутність і зміст доказування 3. Забезпечення доказів. 4. Процесуальні строки в адміністративному судочинстві.	2
Тема № 6. Відкриття провадження в адміністративній справі. Підготовче провадження	1. Загальна характеристика стадії відкриття провадження в адміністративній справі. 2. Підготовка справи до судового засідання. 3. Особливості врегулювання спору за участю судді. 4. Судові рішення за наслідками підготовчого провадження	2
Тема № 7. Розгляд справи по суті	1. Поняття, завдання, строки та порядок проведення судового засідання в адміністративній справі. Особливості відкриття розгляду справи по суті. 2. З'ясування обставин адміністративної справи та дослідження доказів. 3. Судові дебати та ухвалення рішення. 4. Поняття, види та зміст судових рішень.	2
Тема № 8. Перегляд судових рішень	1. Загальна характеристика апеляційного розгляду справ. 2. Загальна характеристика касаційного	2

	розгляду справ. 3. Загальна характеристика перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами. 4. Загальна характеристика перегляду судових рішень за виключними обставинами.	
--	---	--

Теми семінарських занять

Назва теми семінарського заняття	Кількість годин
Тема № 1. Загальні засади адміністративного судового процесу.	2
Тема № 2. Адміністративна юрисдикція	2
Тема № 3. Учасники судового процесу	2
Тема № 4. Позовні заяви учасників справи	2
Тема № 5. Докази та доказування в адміністративному судовому процесі. Процесуальні строки	2
Тема № 8. Перегляд судових рішень	2

Теми практичних занять

Назва теми семінарського заняття	Кількість годин
Тема № 3. Учасники судового процесу	2
Тема № 4. Позовні заяви учасників справи	2
Тема № 6. Відкриття провадження в адміністративній справі. Підготовче провадження.	2
Тема № 7. Розгляд справи по суті	2
Тема № 8. Перегляд судових рішень	4

Теми для самостійної роботи

Назва теми для самостійної та індивідуальної роботи	Кількість годин
Тема № 1. Загальні засади адміністративного судового процесу.	4
Тема № 2. Адміністративна юрисдикція	6
Тема № 3. Учасники судового процесу	5
Тема № 4. Позовні заяви учасників справи	5
Тема № 5. Докази та доказування в адміністративному судовому процесі. Процесуальні строки	5
Тема № 6. Відкриття провадження в адміністративній справі. Підготовче провадження.	5
Тема № 7. Розгляд справи по суті	5
Тема № 8. Перегляд судових рішень	15

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Контрольні питання до екзамену

1. Адміністративне судочинство: поняття, предмет і метод.
2. Джерела адміністративного судочинства.

3. Поняття, види та особливості організаційної побудови адміністративних судів.
4. Порядок формування складу суду.
5. Принципи адміністративного судочинства та їх зміст.
6. Юрисдикція адміністративних судів щодо вирішення адміністративних справ.
7. Підстави та порядок відводу (самовідводу) суду.
8. Підсудність адміністративних справ: поняття, значення та види.
9. Предметна юрисдикція адміністративних справ адміністративним судам.
10. Територіальна юрисдикція адміністративних справ адміністративним судам.
11. Інстанційна юрисдикція адміністративних справ адміністративним судам.
12. Підстави та порядок передачі адміністративних справ в адміністративних судах.
13. Учасники в адміністративному судочинстві: поняття та види.
14. Учасники адміністративної справи: види, права та обов'язки.
15. Адміністративна правосуб'єктність.
16. Неприпустимість зловживання процесуальними правами.
17. Процесуальний статус сторін в адміністративному судочинстві.
18. Треті особи як учасники адміністративної справи.
19. Представництво в адміністративному судочинстві.
20. Повноваження представника в суді.
21. Правонаступництво та заміна неналежної сторони в адміністративному судочинстві.
22. Правовий статус секретаря судового засідання, судового розпорядника та помічника судді.
23. Правовий статус експерта з питань права та перекладача.
24. Правовий статус свідка.
25. Правовий статус експерта та спеціаліста.
26. Участь у розгляді справи органів та осіб, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси третіх осіб.
27. Види та зміст заяв по суті справи та загальні вимоги до їх змісту і форми.
28. Позовна заява в адміністративному судочинстві: поняття, форма та зміст.
29. Види судових витрат та порядок їх розподілу між сторонами.
30. Судові виклики і повідомлення в адміністративному судочинстві.

31. Вручення повістки.
32. Порядок виклику осіб.
33. Час вручення повістки.
34. Поняття, види та порядок обчислення процесуальних строків.
35. Строк звернення до адміністративного суду та наслідки, що настають у разі його пропущення.
36. Поняття та види доказів у адміністративній справі.
37. Вимоги, що висуваються до доказів в адміністративній справі.
38. Підстави звільнення від доказування.
39. Розподіл між сторонами обов'язку по доказуванню. Роль суду при отриманні доказів в адміністративній справі.
40. Підстави та порядок забезпечення доказів в адміністративній справі.
41. Види заходів процесуального примусу, підстави та порядок їх застосування в ході розгляду адміністративної справи.
42. Підстави та порядок забезпечення позову в адміністративному судочинстві.
43. Порядок та умови відкриття провадження в адміністративній справі.
44. Підстави відмови у відкритті провадження та правові наслідки відмови судом у прийнятті позовної заяви.
45. Залишення позовної заяви без руху
46. Повернення позовної заяви.
47. Підготовче провадження в адміністративній справі: завдання, строки та порядок здійснення підготовчого провадження.
48. Поворот виконання судових рішень в адміністративних справах.
49. Підстави для зупинення та поновлення провадження у справі.
50. Закриття провадження у справі.
51. Залишення позовної заяви без розгляду.
52. Відмова позивача від позову та визнання позову.
53. Примирення в адміністративному судочинстві.
54. Види та порядок ухвалення судових рішень.
55. Повноваження суду при вирішенні справи.
56. Зміст рішення суду та питання, які суд вирішує при його ухваленні.
57. Порядок та строки розгляду адміністративних справ в суді першої інстанції.
58. Правові наслідки неявки в судове засідання учасника справи.
59. Судові дебати в адміністративному судочинстві.
60. Фіксування судового процесу в адміністративному судочинстві.

61. Підстави, порядок та строки розгляду справ за правилами спрощеного провадження.
62. виправлення описок і очевидних арифметичних помилок у судових рішеннях.
63. Роз'яснення судового рішення та додаткове рішення у справі. Набрання рішенням суду законної сили.
64. Форма і зміст адміністративного позову.
65. Документи, що додаються до позовної заяви.
66. Форма і зміст відзиву на позовну заяву.
67. Форма і зміст зустрічної позовної заяви.
68. Штраф як засіб процесуального примусу в адміністративному суді.
69. Привід як засіб процесуального примусу в адміністративному суді.
70. Тимчасове вилучення доказів засіб процесуального примусу в адміністративному суді.
71. Судові рішення у підготовчому засіданні.
72. Порядок проведення врегулювання спору за участю судді.
73. Підстави для припинення врегулювання спору за участю судді.
74. Об'єднання та роз'єднання позовів.
75. Порядок набрання законної сили судовими рішеннями в судах першої, апеляційної та касаційної інстанції.
76. Фіксування судового засідання технічними засобами.
77. Ведення протоколу судового засідання.
78. Окремі ухвали суду.
79. виправлення описок і очевидних арифметичних помилок у судовому рішенні. Роз'яснення судового рішення.
80. Порядок вручення судового рішення.
81. Додаткове судове рішення.
82. Види судових витрат та порядок їх розподілу між сторонами.
83. Особливості розгляду справи за правилами спрощеного позовного провадження.
84. Справи, що розглядаються за правилами спрощеного позовного провадження.
85. Відкладення розгляду справи або перерва в судовому засіданні.
86. Порядок і строки апеляційного оскарження в адміністративних справах.
87. Межі перегляду адміністративної справи адміністративним судом.
88. Судові рішення суду апеляційної інстанції та порядок набрання ними законної сили.
89. Форма і зміст апеляційної скарги.
90. Відкриття апеляційного провадження.

91. Апеляційний розгляд справи.
 92. Підстави та порядок касаційного оскарження.
 93. Відкриття касаційного провадження.
 94. Касаційний розгляд справи в порядку адміністративного судочинства.
 95. Судові рішення суду касаційної інстанції та порядок набрання ними законної сили.
 96. Повноваження суду касаційної інстанції за наслідками розгляду касаційної скарги.
 97. Підстави та порядок перегляду справи за нововиявленими обставинами.
 98. Підстави та порядок перегляду справи за виключними обставинами.
 99. Межі перегляду судом касаційної.
 100. Загальна характеристика провадження за виключними обставинами.
 101. Загальна характеристика провадження за нововиявленими обставинами.
 102. Судові рішення, які виконуються негайно.

6. КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота/ Індивідуальна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 40	≤ 10	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти

БАЛЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Високий рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на

	теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики
4	Невисокий рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Достатній рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками.
2	Недостатній рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення.
1	Мінімальний рівень компетентностей. Здобувач не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Відсутність на занятті.

Критерії оцінювання самостійної/індивідуальної роботи (денна форма навчання)

Бали	Вид завдання
5	Індивідуальна робота: підготовка рефератів, есе, виконання розрахункових, графічних робі, оформлення звітів, аналіз практичних ситуацій, підготовка реферативних матеріалів, участь в олімпіадах
5	Самостійна робота: тестування, опитування тощо

Під час виконання завдань для самостійної/індивідуальної роботи здобувач має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до опанування теоретичних і практичних завдань, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зарах	Відмінно	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені

				РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89		Добре	В	« Дуже добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.
75-82			С	« Добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68-74		Задовільно	Д	« Задовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67			Е	« Достатньо » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59			Не задовільно	FX
1-34	F	« Безумовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.		

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧЕНО НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ

- навчальна аудиторія;
- мультимедійний проектор;
- екран для мультимедійного проектора зі штативом;
- ноутбук;
- програмне забезпечення для доступу до мережі Інтернет;
- програмне забезпечення Microsoft Power Poin;
- акустичні колонки;
- лазерна указка;
- кліп-чарт;
- кольорові маркери;
- дошка;
- крейда.

8. ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(рекомендовані джерела інформації)

Основна література:

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. (в ред. від 11.07.2023). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 №3166-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. №38. Ст. 385. (в ред. від 11.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>
3. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 № 794-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 13. ст. 222. (в ред. від 11.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18>
4. Про запобігання корупції: закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. *Голос України* від 25.10.2014. № 206. (в ред. від 11.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
5. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. (в ред. від 11.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
6. Про місцеві державні адміністрації: Закон України: від 9 квіт. 1999 р. №586-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 20-21. Ст. 3190 (в ред. від 11.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>
7. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997. №280/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. ст. 170 (в ред. від 11.07.2023). URL: www.zakon4.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80
8. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017. №2155-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 45. ст. 400. (в ред. від 11.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19/print>
9. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня. 2016 р. №1402-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. №31, ст. 545. (в ред. від 11.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
10. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006. № 3477-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 30. Ст. 260. (в ред. від 11.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>
11. Про гарантії держави щодо виконання судових рішень: Закон України від 05.06.2012. №49. Ст.1919. (в ред. від 11.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/4901-17>
12. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005. № 2747-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. №35–36, 37. Ст. 446. (в ред. від 11.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
13. Про внесення змін до Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 258. *Офіційний вісник*

України від 09.04.2021. № 27 стор.168. стаття 1464. (в ред. від 11.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/258-2021-%D0%BF#Text>

14. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 лип. 2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>

15. Про безоплатну правову допомогу : Закон України: від 2 черв. 2011 р. № 3460-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>

16. Про судовий збір: Закон України від 8 лип. 2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17>

17. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012. № 5202. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17/stru#Stru>

18. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010. № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>

19. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992. № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

20. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>

21. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 08 липня 2011 р. № 3671-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17>

22. Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 року № 1404-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>

23. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: Наказ МВС України від 06.11.2015 № 1376. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15>

24. Про затвердження Інструкції про примусове повернення і примусове видворення з України іноземців та осіб без громадянства: Наказ МВС України, Адміністрації державної прикордонної служби України, СБУ України від 23.04.2012 № 353/271/150. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0806-12>.

25. Про затвердження Положення про Єдину базу даних електронних адрес, номерів факсів (телефаксів) суб'єктів владних повноважень: Постанова Кабінету Міністрів України від 5 січня 2011 р. № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5-2011-%D0%BF>

26. Про затвердження таблиць невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, які знаходяться у незаконному обігу: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 01.08.2000 № 188 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0512-00>

27. Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення: Закон України від 22.09.2005 № 2899-IV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2899-15>

28. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>

1. Адміністративне судочинство в схемах: навч. посібник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В. В. Сокурєнка / О.В. Брусакова, І.В. Панова, Д.В. Швець та ін. Харків: ХНУВС, 2021. 217 с. URL: <https://univd.edu.ua/science-issue/issue/5097>
2. Адміністративне судочинство (у схемах) : навч. посіб. / [О. В. Брусакова, О. Ю. Синявська, І. В. Панова та ін.] ; за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2023. – 239 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/819c8d52-84e7-4ce3-bf60-d0925a6ca2fd/cont>
3. Адміністративний процес України : підручник / за заг. ред. Д. І. Йосифовича. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 500 с. URL: https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/4843/1/AdminProces_20-01-2021.pdf
4. Адміністративне процесуальне право: навч. посібник / кол. авт.; за заг. ред. Т.П. Мінки. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 320 с. URL: <https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/356/1/%D0%90%D0%94%D0%9C%D0%9D%D0%A1%D0%A2%D0%A0%D0%90%D0%A2%D0%98%D0%92%D0%9D%D0%95%20%D0%9F%D0%A0%D0%9E%D0%A6%D0%95%D0%A1%D0%A3%D0%90%D0%9B%D0%AC%D0%9D%D0%95%20%D0%9F%D0%A0%D0%90%D0%92%D0%9E%2>
5. Смокович М.І. Бєвзенко В.М. Адміністративний процес України: теорія, практика : Підручник. Заг. ред. д. ю. н., проф. Бєвзенка В. М. Пер. з нім. і адапт. Рижкова Г. В. Київ : ВД «Дакор», 2020. 1346 с.
6. Адміністративний процес України (у схемах): навчальний посібник / М. М. Бурбіка, М. В. Колєснікова, А. В. Солонєр. Суми: Сумський державний університет, 2019. 108 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/72609/1/Burbyka_administratyvnyi.pdf;jsession
7. Адміністративний процес Адміністративний процес : навч. посіб. / [Салманова О. Ю., Комзюк А. Т., Гусєров С. М. та ін.] ; за заг. ред. О. Ю. Салманової, А. Т. Комзюка. Харків : ХНУВС, 2022. 412 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/0cc7ac62-2263-4a23-95e2-96f29de5ea93/cont>
8. Біла-Тіунова Л.Р. ББ1 Позов в адміністративному судочинстві: теорія, правове регулювання, практика : монографія / Л.Р. Біла-Тіунова, О.В. Закаленко, А.О. Неугодніков. – Одєса : Фєнікс, 2015. – 188 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2020/pozov_2015.pdf

Наукові публікації

1. Вітвіцький, С.С.Адміністративне право та процес: навч. посіб. / С.С. Вітвіцький, Т.В. Хайлова, О.М. Перєсада; Донец. держ. ун-т внутр. справ. Одєса: ВД "Гєльветика", 2022. 400 с.

2. Пчелін В.Б. Організація адміністративного судочинства України: правові засади: монографія. Харків: ТОВ «У справі», 2017. 487 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/544af98c-3c87-4606-9880-e3c7636b9010/con>
3. Джафарова М.В. Ступінь наукової розробленості проблеми визначення адміністративного процесуального права в Україні. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2018. Випуск 6. Т.1. С. 170-175.
4. Адміністративне право України. Адміністративне судочинство в Україні: посіб. для підгот. до зовн. незалеж. оцінювання; за заг. ред. Н.Б. Писаренко. Харків: Право, 2020. 238 с.
5. Бандурка, О. М. Адміністративний процес України: монографія / О. М. Бандурка. Харків: ХНУВС, 2019. 422 с.
6. Джафарова М.В. Адміністративне процесуальне право України: питання теорії: монографія. Харків: Константа, 2018. 588 с.

Інформаційні ресурси вивчення дисципліни

1. Офіційний вебпортал парламенту України «Законодавство України». URL: <http://zakon.rada.gov.ua> .
2. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua>
3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua>
4. Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України. URL: <http://www.minjust.gov.ua>
5. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <http://mvs.gov.ua>
6. Офіційний веб-сайт Національної поліції. URL: <https://www.npu.gov.ua>
7. Офіційний веб-сайт Офісу Генерального прокурора. URL: <http://www.gp.gov.ua>
8. Офіційний веб портал судової влади в Україні. URL: <https://court.gov.ua>
9. Офіційний веб-сайт Верховного Суду. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme>
10. Єдиний реєстр судових рішень в Україні. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua>
11. Рішення щодо України, винесені Європейським судом з прав людини. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_9329
12. Практика ЄСПЛ. Український аспект. URL: <https://www.echr.com.ua/rishennia-espl>
13. Практика Європейського суду з прав людини. Рішення. Коментарі. URL: <http://eurocourt.in.ua/GetArticlesByCategory.asp?CategoryId=2>

14. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua>
15. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого. URL: <http://nlu.org.ua>
16. Юридична бібліотека (Україна). URL: <http://pravo.biz.ua>
17. Повні тексти юридичних книг (бібліотека Князева). URL: <http://www.ebk.net.ua>
18. Електронна бібліотека юридичної літератури «Правознавець». URL: <http://www.pravoznavec.com.ua>
19. Бібліотека ДДУВС. URL: <https://dduvs.in.ua/biblioteka/>.
20. Бібліотека ДонДУВС. URL: <https://dnuvs.in.ua/viddily-ta-viddilennya/zagalna-biblioteka>.
21. Бібліотека ЛьвДУВС. URL: <https://www1.lvduvs.edu.ua/elektronnyi-kataloh>.
22. Бібліотека НАВС. URL: <https://dn.naiu.kiev.ua/mod/url/view.php?id=798&lang=en>.
23. Бібліотека ОДУВС. URL: <https://oduvs.edu.ua/zagalna-biblioteka/>.
24. Бібліотека ХНУВС. URL: <http://lib.univd.edu.ua>

**Завідувач кафедри
адміністративного права і процесу
підполковник поліції**

Андрій СОБАКАРЬ